

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhetiak.nl (klik dan op de tekst "Naar het IAK" in de linker kolom).

1. Wat is de aanleiding?

De vernieuwing van de beroepsgerichte examenprogramma's is een wens van scholen en van het kabinet. Dit wetsvoorstel geeft daarmee een invulling aan de Kamerbrief 'op weg naar een toekomstbestendig vmbo' van 29 april 2011 (Kamerstukken II 2011/12, 30 079, nr. 29). Zie ook paragraaf 1 van de memorie van toelichting.

2. Wie zijn betrokken?

Leerlingen, docenten, schoolleiders en bestuurders van vmbo-scholen, stichting leerplanontwikkeling (SLO), stichting platforms vmbo (SPV), het College voor examens (Cve), brancheorganisaties, MBO-raad, AOC raad, VNO-NCW-MKB, Stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB), vso-scholen, kenniscentra en uitgevers.

3. Wat is het probleem?

Paragraaf 2.2 van de memorie van toelichting gaat in op de problemen in het huidige vmbo waarvoor dit wetsvoorstel een oplossing probeert te bieden. Door dalende leerlingaantallen is er sprake van een verschraving van het aanbod door een ontwikkeling naar steeds breder aanbod. Vmbo-scholen kunnen daarnaast onvoldoende inspelen op veranderingen in het vervolgonderwijs en de regionale arbeidsmarkt. Ook is geconstateerd dat loopbaanoriëntatie- en begeleiding (lob) onvoldoende structurele aandacht krijgt in het huidige vmbo-onderwijs. De mate waarin aandacht wordt besteed aan lob verschilt per school. Tenslotte biedt het huidige vmbo te weinig ruimte voor optimaal maatwerk (denk aan 'vroegkiezers/laatkiezers'), vroegtijdige ontwikkeling van vakmanschap, brede oriëntatie of juist mengvormen van beide ten behoeve van de ontwikkeling van multidisciplinaire vaardigheden van leerlingen.

4. Wat is het doel?

Inhoudelijk actueel voorbereidend beroepsonderwijs dat aansluit bij de behoeften van leerlingen, vervolgonderwijs (nieuwe kwalificatiestructuur mbo) en arbeidsmarkt. Paragraaf 3.3 van de memorie van toelichting gaat nader in op de (beoogde) effecten van dit wetsvoorstel vanuit het perspectief van de leerlingen.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

De overheid is (eind)verantwoordelijk voor het behoud en de versterking van hoogwaardig beroepsonderwijs in Nederland. Voortdurende instroom van goed opgeleide vakmensen op de arbeidsmarkt is essentieel voor onze economie, zoals momenteel steeds beter zichtbaar in de techniek en de zorg. Via oriëntatie en voorbereiding wordt de basis van het beroepsonderwijs gelegd in het vmbo. Passend bij leerlingen met een praktische leeroriëntatie.

Het traject is gestart mede op verzoek van de vmbo-scholen. Vmbo- en mbo-docenten hebben dan ook een prominente plaats gekregen in de vernieuwingscommissies waarin de nieuwe programma's zijn ontwikkeld.

6. Wat is het beste instrument?

Via vakvernieuwing alleen worden de gestelde doelen niet gehaald. Voor een flexibeler systeem is wetswijziging noodzakelijk.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Leerlingen:

- Overzichtelijkere keuzes voor leerlingen
- Mogelijkheden voor verdieping en verbreding
- Verbeterde inhoudelijke aansluiting mbo-domeinen

Docenten:

- Voorbereiding op vernieuwd onderwijsaanbod
- Zo nodig: verdere professionalisering

Vmbo-scholen en besturen moeten hun onderwijs anders inrichten:

- Afstemming profielen en keuzedelen op leerlingen, regionale vervolgonderwijs en arbeidsmarkt
- Minder centrale examens
- Aanpassing faciliteiten docenten

Mbo's:

- Mbo-docenten weten beter wat leerlingen hebben geleerd

Overheid (Cve, Cito en DUO):

- Ontwikkeling minder centrale examens
- Wijziging systemen van DUO